

תנועת האיחוד החקלאי

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ
דרך מנחם בגין 74, תל אביב 6721516
טל. 03-5620621 פקס. 03-5622353

www.ihaklai.org.il E-MAIL: mail@ihaklai.org.il

תאריך: 10-2-2020-

לכבוד,
השר משה כחלון
שר האוצר
יו"ר מועצת מקרקעי ישראל
ירושלים

א.נ.,

**הנדון: הצעה לתיקון פרק משנה 8.18 בקובץ החלטות מועצת מקרקעי
ישראל תובא לישיבת מועצת מקרקעי ישראל ביום 12.02.2020**

אנו פונים אליך כבוד שר האוצר ויו"ר מועצת מקרקעי ישראל בבקשה להסיר
מסדר היום של מועצת מקרקעי ישראל המתוכנן להיות ביום 12/2/2020 את תיקון
סימן ב' לפרק משנה 8.18 של החלטות מועצת מקרקעי ישראל בשל הנמוקים
שיפורטו להלן:

רקע

בסדר היום של מועצת מקרקעי ישראל מובא נוסח לתיקון סימן ב' לפרק משנה 8.18
שעוסק בהשבת הקרקע החקלאית בעת שינוי ייעודה וכללים לקביעת הפיצוי בעת השבת
הקרקע.

כזכור מדובר על החלטה 1470 שאושרה ביום 13/7/2016 ואשר במקור החליפה את החלטה
מס' 1222 שאושרה ביום 30/11/2010 כהוראת שעה שמסתיימת ביום 13/7/2021.

החלטה 1222, שהינה הבסיס לסעיף 8.18 נדרשה בעקבות החלטת ממשלה מס 123 מיום
12.5.09 שבה אומצו המלצות הצוות הבין משרדי לעניין רפורמה במנהל מקרקעי ישראל
מיום 16.9.08.

סעיף 17 להחלטת הממשלה דאז קובע:

***'להטיל על ועדת השרים לבחון ולהחליט עד ליום 31.9.2009 בדבר
שינויים במדיניות הפיצויים לחוכרי קרקע חקלאית בגין שינוי ייעוד,
לרבות מתן אפשרות להקצאת חלק מן הקרקע המשנה ייעודה לחוכר
החקלאי בפטור ממכרז בתמורה לתשלום מלא, ומתן אפשרות זכות ייזום
לחוכרי קרקע חקלאית.'***

החלטת הממשלה לאמץ את המלצות הצוות הבין משרדי הובילה לכינוס הצוות הבין
משרדי ובשיתוף מנהלת האגף החקלאי בשל צורך בשחרור דחוף של קרקעות ולהמליץ על
תמריצים שיביאו לשחרור מהיר של קרקעות הנדרשות למדינה.

סעיף 8.18 הינו הסעיף המרכזי היום המאפשר הסדרי פיצוי ותמריצים בעת שחוכר
המחזיק בקרקעותיו עשרות בשנים נדרש להשיבם תוך זמן קצר.

ההחלטות שבגינן בעל הזכויות נדרש להשיב את הקרקע תוך זמן קצר, הינן החלטות קשות
בעיקר לאור העובדה שמדובר על חוכרים המעבדים את קרקעותיהם זה עשרות בשנים
וחלקם נדרשים בהחלטות מיידיות לפינוי האדמה החקלאית שהייתה מקור פרנסתם, תוך
זמן קצר.

תנועת האיחוד החקלאי

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ

דרך מנחם בגין 74, תל אביב 6721516

טל. 03-5620621 פקס. 03-5622353

www.ihaklai.org.il E-MAIL: mail@ihaklai.org.il

הוראת השעה שנקבעה מבוססת על ועדת שרים שהוקמה במיוחד למטרה זו שמטרתה הייתה **ילבחון ולהחליט בדבר שינויים במדיניות הפיצויים לחוכרי קרקע חקלאית בגין שינוי ייעוד, לרבות מתן אפשרות להקצאת חלק מן הקרקע המדנה ייעודה לחוכר חקלאי בפטור ממכרז בתמורה לתשלום מלא ומתן אפשרות זכות ייזום לחוכרי קרקע חקלאית** (מתוך דברי ההסבר להצעת החלטה 313 מיום 30/11/10 שאושרה כהחלטה 1222).

מדיניות מקרקעין המשתנה באופן תכוף

מדיניות מקרקעין המשתנה חדשות לבקרים אינה תורמת ליציבות כלכלית וליכולת של חוכרים להשקיע בפיתוח המקרקעין שעה שאינם בטוחים שמדיניות שעל פיה הם קיבלו החלטות כלכליות לא תשתנה ולא תשמוט את ההיתכנות הכלכלית שעליה הם בנו תוכניותיהם. מדיניות במקרקעין צריכה להשתנות במשורה ובוודאי מדיניות שיש בה כדי לפגוע בחוכר.

רשות מקרקעי ישראל- מונופול

רשות מקרקעי ישראל המנהלת מעל 90% מהמקרקעין בישראל היא למעשה מונופול שכל בעלי הזכויות תלויים בו ובהחלטותיו והיכולת של חוכר, בעל זכויות להבטיח את זכויותיו נרמס כל פעם מחדש בהחלטות פגעניות, לא סבירות ושאינן להן כל הצדקה.

היעדר תמרוץ

נוסח התיקון פוגע קשות ביכולתם של בעלי זכויות לצמצם את הנזק לפרנסתם שנוצר עקב דרישת ההשבה של הקרקע החקלאית וזאת בניגוד לכוונה המקורית של הממשלה ושל הוועדות שהתכנסו והמליצו על מדיניות שיהיה בה תמריץ מכוון שיאפשר פיצוי שהתחשב בפגיעה הכלכלית שאליה נחשפו חוכרים שנדרשו להשיב אדמה חקלאית שהם היו בעלי הזכויות בה עשרות שנים, מרביתם עוד טרם הקמת המדינה ורשות מקרקעי ישראל.

הוראת שעה

סעיף 8.18 הינו הוראת שעה שנקבעה כדי לעודד חוכרים בתמריצים להשיב קרקעות הנדרשות למדינה בעיקר בשל צרכי מגורים. החוכרים לא מבקשים את שינויי הייעוד ואינם ששים להשיב את הקרקע שאותה הם חוכרים עשרות שנים. הוראת השעה של החלטה הינו עד 13/7/21 ואין הצדקה לכל שינוי.

ממשלת מעבר

שינויים מהותיים כפי שפורטו, ואשר בסיסם בהחלטת ממשלה ווועדת שרים מחייבים דיון קודם בממשלה נבחרת ולא בממשלת מעבר.

הסתמכות

חוכרים רבים שנאלצו לוותר על האדמה החקלאית על פי החלטות מועצת מקרקעי ישראל והחלטות הממשלה הסתמכו גם על מסלולי הפיצוי והתמריצים בעת שהם נאלצים לוותר על זכויותיהם בקרקע.

הוראות מעבר

החלטות בתחום המקרקעין שמחייבות מדיניות ארוכת טווח, כל שינוי בהם מחייב הוראות מעבר סבירות לכל חוכר שהחל תהליך ובוודאי כאשר מדובר בחוכרים שנאלצו להשיב קרקעות על פי החלטות של גופי המדינה.

תנועת האיחוד החקלאי

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ
דרך מנחם בגין 74, תל אביב 6721516
טל. 03-5620621 פקס. 03-5622353
www.ihaklai.org.il E-MAIL: mail@ihaklai.org.il

לאור זאת, אנו פונים ומבקשים להסיר את תיקון סעיף 81.8 מסדר היום של מועצת
מקרקעי ישראל ביום ה 12/2/2020.

בברכה

דודו קוכמן, ע"ד
מזכ"ל כפרי האיחוד החקלאי

העתק: חברי מועצת מקרקעי ישראל
מר עידו וורטהיים, מזכיר מועצת מקרקעי ישראל
מר זאב ביילסקי-יו"ר מטה הדיור
מר שי חגיגי- יו"ר מרכז המועצות האזוריות וראש מועצת מרחבים
ד"ר מוטי דלגיו-יו"ר האיחוד החקלאי.
ד"ר רותי פרום אריכא- משנה למנהל הרשות לתכנון, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מר אלכס חפץ- קק"ל
מזכירי התנועות המיישבות לידי-